

NOVETATS DEL PROCÉS DE BOLONYA: EL COAC INFORMA

Havent-se produït els darrers dies notícies importants en relació a l'anomenat procés de Bolonya -i davant de les especulacions que en paral·lel s'han fet circular des de Madrid sobre la situació i perspectives de la titulació universitària d'Arquitecte, i sobre el seu impacte en l'exercici professional de l'Arquitectura-, el COAC t'informa:

Recentment, s'ha produït una important alteració del que històricament ha estat el règim de titulacions superiors dels ensenyaments tècnics, donant lloc a un desequilibri formal del nivell de la titulació d'Arquitecte en relació a la de les Enginyeries.

Es tracta dels Acords de Consell de Ministres que estableixen les condicions a les quals hauran d'adequar-se els plans d'estudis que condueixen a l'obtenció de títols que habiliten per a l'exercici de les diferents professions d'Enginyer tècnic i d'Enginyer (publicats al BOE el 29 de gener de 2009). Aquests ensenyaments han estat estructurats en dos cicles: Grau, per als Enginyers tècnics, i Master per als Enginyers.

Davant d'aquest fet, el COAC, a través del Consell Superior dels Col·legis d'Arquitectes d'Espanya (CSCAE), única institució competent en la matèria, ja fa setmanes que ha posat en marxa actuacions per reclamar a l'Administració Central l'equiparació d'ambdues titulacions (Arquitecte i Enginyer, que per cert pertanyen a la mateixa branca) i que el títol habilitant per exercir la professió d'Arquitecte tingui categoria de Master. Òbviament, sense perdre els 300 crèdits ja aconseguits per al Grau (que, en el cas de les Enginyeries, són només 240) i fins i tot intentant arribar -mercès a la present conjuntura- als 360 crèdits amb el Projecte Fi de Carrera.

El COAC confia en què aquestes actuacions fructifiquin en una solució justa. Amb sentit institucional, ferma i el màxim interès, el COAC impulsa i segueix l'evolució dels esdeveniments i mantindrà oportunament informats els seus col·legiats, sense descartar actuacions de suport col·lectiu a les negociacions en curs, que en el seu cas haurien de ser unitàries.

A continuació oferim un resum de situació.

16 de març de 2009

1.- **Arquitectura, *professió regulada*: conseqüències de Bolonya.**

El Reial Decret (RD) 1393/2007, de 29 d'octubre, va estructurar els ensenyaments universitaris oficials en tres cicles: Grau, Master i Doctorat (*vid. Inde Octubre 2007*). L'obtenció d'un títol de Grau requereix 240 crèdits europeus, amb caràcter general. Els estudis per a l'obtenció d'un títol de Master, als quals s'accedeix després d'obtenir un títol de Grau, requereixen entre 60 i 120 crèdits.

No és el cas, però, del Grau d'Arquitectura, pel fet que Arquitectura és una *professió regulada* (ho són les activitats professionals que, per la seva transcendència social, estan subjectes en el seu accés i exercici al compliment de determinades prescripcions legals). Així, segons que ja preveia el RD 1393/2007, per Acord del Consell de Ministres de 14 de desembre de 2007 –i Ordre Ministerial ECI/3856/2007, de 27 de desembre- es van establir les condicions a las quals s'han d'adequar els plans d'estudis que condueixen a l'obtenció de títols que habiliten per l'exercici de la professió d'Arquitecte (*vid. Inde Febrer 2008*). L'Ordre Ministerial va fixar una durada de 300 crèdits europeus, i presentació i defensa d'un projecte de final de Grau (PFG), per a l'obtenció del Grau d'Arquitecte.

2.- **Crèdits per a l'obtenció del títol de Graduat en Arquitectura.**

Aquest últim extrem no ha tingut fins el moment una interpretació uniforme ni favorable a les tesis dels col·legis d'arquitectes. Les discrepàncies se centren en el significat que ha de tenir aquí la preposició "i". La interpretació dels col·legis d'arquitectes i del seu Consell (CSCAE) era i és que els crèdits del PFG s'han de computar a part dels 300 crèdits de la resta de matèries del pla d'estudis. En canvi, l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (Aneca) ha entès, en quatre informes de verificació de plans d'estudis, que els crèdits del PFG havien de ser part dels 300. Només un cas -el pla d'estudis de la Universidad de Cartagena- ha obtingut informe favorable amb un pla d'estudis de 300 crèdits més 12 crèdits assignats al PFG.

Hores d'ara no hi ha una interpretació definitiva i s'està a l'espera de l'aclariment que ha de fer el Ministeri en resposta a la sol·licitud formal plantejada per l'Aneca.

3.- **Efectes acadèmics i professionals del títol de Graduat en Arquitectura.**

L'obtenció d'un títol universitari d'una professió regulada té un doble efecte: per una part, l'acadèmic; per l'altra, el d'habilitar per a l'exercici d'una professió.

En el terreny acadèmic, en el cas del títol de Grau en Arquitectura, no és preceptiu per accedir al Doctorat la prèvia obtenció del títol de Master, perquè el RD 1393/2007, ja citat, exigeix d'aquest requisit a qui estigui en possessió d'un títol de Grau la duració del qual sigui, al menys, de 300 crèdits.

En el terreny professional, el títol de Graduat en Arquitectura és l'únic que habilita per a l'exercici de la professió d'Arquitecte (article primer de la també citada Ordre Ministerial).

4.- Titulació d'Enginyeria.

El 29 de gener de 2009, s'han publicat al BOE les Resolucions de 15 de gener de 2009, de la Secretaria d'Estat d'Universitats, que contenen els Acords de Consell de Ministres que estableixen les condicions a les quals hauran d'adequar-se els plans d'estudis que condueixen a l'obtenció de títols que habiliten per a l'exercici de les diferents professions d'Enginyer tècnic i d'Enginyer. Aquests ensenyaments han estat estructurats en dos cicles: Grau, per als Enginyers tècnics, i Master per als Enginyers.

Probablement aquesta estructura sigui conseqüència de la rigidesa del RD 1393/2007, perquè quan va disposar que les titulacions de Grau han de tenir 240 crèdits excepte que intervingui norma comunitària (que sí té l'Arquitectura, però no les Enginyeries), estava reduint les possibilitats de diferenciar per altres vies l'Enginyeria tècnica de les antigues Enginyeries superiors.

La durada d'aquests ensenyaments, entre el Grau i el Master, no pot ser inferior a 300 crèdits, i pot arribar fins a 360. Això suposa una modificació substancial de l'anterior ordenació: si abans podien tenir una durada de quatre anys, s'ha passat a un mínim de cinc anys més el treball de fi de Master, essent possible arribar al màxim de sis anys (que són els 360 crèdits europeus).

Aquesta nova estructura sí suposa una important alteració del que històricament ha estat el règim de titulacions superiors dels ensenyaments tècnics, donant lloc a una aparent rebaixa del nivell de la titulació d'Arquitecte en relació a la de les Enginyeries.

5.- Equiparació de les titulacions d'Arquitecte i Enginyer.

Davant d'aquest fet, el CSCAE ha posat en marxa les actuacions necessàries per reclamar a l'Administració Central l'equiparació d'ambdues titulacions i que el títol habilitant per exercir la professió d'Arquitecte tingui categoria de Master. Això requereix la modificació de l'Acord del Consell de Ministres de 14 de desembre de 2007 (i de l'Ordre Ministerial ECI /3856/2007), de manera que la nova regulació per a l'accés a la professió d'Arquitecte requeriria l'obtenció d'un Grau de 300 crèdits i la posterior obtenció del títol de Master amb 60 crèdits.

El Ple del CSCAE, reunit a Madrid el 5 de març, ha acordat el següent:

Promoure la modificació de l'acord del Consell de Ministres de 14 de desembre de 2007 i de la Ordre ECI/3856/2007, amb la finalitat que el Títol de Grau que dóna accés a la professió d'Arquitecte compti amb un Projecte Fi de Carrera considerat com a pràctica professional, amb 60 crèdits ECTS i tingui el nivell acadèmic de Master.